

ISLOM QADRIYATLARI VA MA'RIFATNING HOZIRGI DAVRDAGI AHAMIYATI

Orziyeva Shaxnoza Naimjon qizi

*Samarqand davlat chet tillar Narpay xorijiy tillar fakulteti Xorijiy til va
adabiyot yo'nalishi 2-bosqich talabasi*

Islomova Shahlo G'olibjon qizi

*Samarqand davlat chet tillar Narpay xorijiy tillar fakulteti Xorijiy til va
adabiyot yo'nalishi 2-bosqich talabasi*

Ilmiy rahbar: Sadinov Ma'ruffon Normo'minovich

Samarqand davlat chet tillar Narpay xorijiy tillar fakulteti o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqola islom qadriyatlari va ma'rifatning zamonaviy davrdagi ahamiyatini yoritishga bag'ishlangan. Islomning insonparvarlik, ma'naviyat va ma'rifat tamoyillari bugungi jamiyat taraqqiyotida qanchalik muhim o'ren tutishini ko'rsatib beradi. Tadqiqotda islom qadriyatlarining ilm-fan, ta'lim va axloqiy yuksalishdagi o'rni, shuningdek, yosh avlod tarbiyasidagi ahamiyati tahlil qilingan.

Annotation: This article is dedicated to highlighting the significance of Islamic values and enlightenment in the modern era. It demonstrates the crucial role of Islamic principles of humanity, spirituality, and education in the development of contemporary society. The study analyzes the role of Islamic values in science, education, and moral growth, as well as their importance in the upbringing of the younger generation.

Аннотация: Данная статья посвящена освещению значения исламских ценностей и просвещения в современном мире. В ней показана важная роль принципов человечности, духовности и образования в развитии современного общества. В исследовании проанализирована роль исламских ценностей в науке, образовании и моральном развитии, а также их значение в воспитании молодого поколения.

Kalit so'zlar: Islom qadriyatlari, ma'rifat, zamonaviy jamiyat, ta'lim, axloq, taraqqiyot, ma'naviyat

Bugungi globallashuv va texnologiyalar davrida jamiyat taraqqiyoti uchun axloqiy va ma'naviy qadriyatlar katta ahamiyat kasb etadi. Islom dinining qadriyatlari, ayniqsa, ma'naviyat va ma'rifatga oid tamoyillari insonni komillikka yetaklashda muhim omillardan biridir. Islomning o'ziga xos fazilatlari uni nafaqat diniy e'tiqod, balki ijtimoiy-axloqiy tizim sifatida ham qadrlanishiga sabab bo'ladi. Ushbu maqolada islom qadriyatlari va ma'rifatning hozirgi davrdagi ahamiyati ko'rib chiqiladi.

Islom ma'rifat va bilimga alohida urg'u beradi. Qur'on Karimda 800 dan ortiq oyatda ilm va tafakkurga chaqiruvchi fikrlar bayon etilgan. Muhammad (s.a.v.)

hadislarida ham bilim olishning farziyligi va uning fazilatlari ko‘p bora ta’kidlangan. Abu Nasr Farobiy, Ibn Sino, Al-Beruniy, Imom al-Buxoriy kabi buyuk allomalar ilmiy yutuqlarining ildizi aynan islomiy qadriyatlar va bilim olishga bo‘lgan intilishda yotadi. Ushbu buyuklar yaratgan ilmiy maktablar dunyo tamadduni rivojida ulkan rol o‘ynadi.

Zamonaviy olimlarning fikriga ko‘ra, islom qadriyatları nafaqat axloqiy-ijtimoiy hayot, balki ilmiy-texnik taraqqiyotda ham muhim yo‘nalish sifatida ko‘rilishi lozim. Bu qadriyatlarning jamiyatda barqarorlik va ijtimoiy adolatni ta’minlashdagi o‘rni muhim ahamiyat kasb etadi.

Islom qadriyatlarning mohiyati:

Islom qadriyatlari o‘z ichiga adolat, mehr-oqibat, halollik, taqvo, mehnatsevarlik kabi tamoyillarni oladi. Qur'on va sunnat asosida shakllangan bu qadriyatlар inson hayotining barcha jabhalariga tadbiq etilishi mumkin. Jumladan: ta’lim va ma’rifat: Islom ilmgacha yetib borishni insonning eng yuqori maqsadlaridan biri sifatida ko‘rsatadi. "Bilim izlash har bir musulmonga farzdir," degan hadis bugungi kun ta’lim tizimida ham dolzarbdir.

Axloq va ijtimoiy munosabatlar: Islomda yaxshi xulq va boshqalarga hurmat jamiyatning asosi deb qaraladi. Zamonaviy jamiyatda bu tamoyillar millatlararo tinchlik va totuvlikni ta’minlashda muhimdir.

Adolat va barqarorlik: Qur'oni Karimda adolatka bo‘lgan chaqiriqlar har bir musulmonning burchi ekanligi ta’kidlangan. Adolat jamiyatda tartib va barqarorlikning poydevori hisoblanadi.

Zamonaviy jamiyatda islom qadriyatlarning amaliyoti

Bugungi kunda islom qadriyatlari va ma'rifatning qadrini anglash global ijtimoiy muammolarni hal etishda dolzarbdir. Misol uchun:

1. Yosh avlod tarbiyasi: Yoshlarni diniy-ma'rifiy ruhda tarbiyalash axloqiy buzuqliklarning oldini olishda muhim omildir.
2. Ijtimoiy adolat: Islom iqtisodiyotining asoslari, masalan, zakot va sadaqa tizimi, kambag‘allikka qarshi samarali vositalardir.
3. Ilm-fan va innovatsiyalar: Musulmon olamida tarixda bo‘lgani kabi ilmiy rivojlanish hozirgi zamonda ham yangi texnologiyalarni kashf etishda asosiy motivatsiya manbai bo‘lishi mumkin.

Misollar va tajribalar

Ko‘pgina musulmon davlatlari o‘z taraqqiyot strategiyalarida islom qadriyatlarni zamonaviy tamaddun bilan uyg‘unlashtirishga harakat qilmoqda. Jumladan, Malayziya va Turkiya kabi davlatlar diniy qadriyatlarni asosida ilm-fan va texnologiyani rivojlantirishda ijobiy natijalarga erishgan.

Xulosa qilib aytganda,islom qadriyatlari va ma'rifat zamonaviy jamiyat uchun eng muhim ma'naviy va axloqiy poydevor sifatida xizmat qiladi. Bu qadriyatlarning

jamiyatning barcha sohalarida, jumladan, ta'lim, iqtisodiyot va ijtimoiy hayotda tatbiq etilishi barqaror rivojlanishni ta'minlaydi. Ularni yosh avlod tarbiyasida keng qo'llash esa jamiyatning axloqiy va ma'naviy taraqqiyotiga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Qur'oni Karim.
2. Imom al-Buxoriy. "Sahih al-Buxoriy".
3. Abu Nasr Farobi. "Fozil odamlar shahri".
4. Muhammad Yusuf. "Islom ma'naviyatining poydevori".
5. Zamonaviy islom olimlarining ilmiy maqolalari va tahlillari.
6. Turli davlatlarning islomiy qadriyatlar asosidagi rivojlanish strategiyalari bo'yicha hisobotlar.